

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ
- 3) เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาสามปีตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งรายละเอียดเนื้อหาสำคัญของ ระเบียบวิจัยเป็นหัวข้อดังนี้

1. การดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. ขั้นตอนการดำเนินงานสร้างแผนยุทธศาสตร์
7. การนำเสนอผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุความมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการ ดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมการวิจัย

เป็นขั้นตอนการศึกษาเอกสาร ตำรา ข้อมูลสถิติ สภาพความสำคัญของปัญหา และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลโดยขอคำแนะนำ และความเห็นชอบใน การจัดทำเค้าโครงการค้นคว้าอิสระจากคณะกรรมการควบคุมและนำเสนอเค้าโครงการค้นคว้าอิสระ เพื่อขอความเห็นชอบดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างจากขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ นำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด พร้อมนำข้อมูลที่ได้ออกมาตรวจสอบความถูกต้องวิเคราะห์ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

65

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย

เป็นขั้นตอนจัดทำร่างรายงานการวิจัยและนำเสนอคณะกรรมการควบคุมเพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการควบคุมแนะนำ และจัดพิมพ์พร้อมทั้งส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ นายกเทศมนตรีตำบลบ้านสร้าง คณะผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านสร้าง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ข้าราชการ พนักงานเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการชุมชน เจ้าหน้าที่แผน และคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จำนวน 103 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง ใช้รูปแบบตัวชี้วัดจาก แบบประเมินองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี นำมาปรับเป็นแบบสอบถาม

2. เกณฑ์การให้คะแนน

การวิเคราะห์ลำดับคะแนนและการแปลผล ผู้วิจัยพิจารณาตามเกณฑ์การแบ่งระดับดังนี้
ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสามปี การดำรงตำแหน่งหรือเป็นตัวแทนกลุ่ม ใช้ข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติการจัดทำแผนตามหลักธรรมาภิบาล จำนวน 30 ข้อ และระดับปัญหาการจัดทำแผนตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด/ระดับปัญหาน้อยที่สุด ระดับการปฏิบัติน้อย/ระดับปัญหาน้อย ระดับการปฏิบัติปานกลาง/ระดับปัญหาปานกลาง ระดับการปฏิบัติมาก/ระดับปัญหา และระดับการปฏิบัติมากที่สุด/ระดับปัญหามากที่สุด มีการแปลความหมาย ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

66

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	มีระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาในการจัดทำแผน ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	มีระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาในการจัดทำแผนในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	มีระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาในการจัดทำแผน ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	มีระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาในการจัดทำแผนในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.20 – 5.00	มีระดับการปฏิบัติ ระดับปัญหาในการจัดทำแผน ในระดับมากที่สุด

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรณารักษศาสตร์ เพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงใช้ตามความเหมาะสม

3.2 ศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการสร้างเครื่องมือจากหนังสือ วัตรระดับการบริหารจัดการที่ดี ของ ถวิลวดี บุรีกุล (2548 : ภาคผนวก) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีตามหลักบรรณารักษศาสตร์ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามเกณฑ์และกรอบเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอกคณะกรรมการควบคุมเพื่อขอคำแนะนำและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

3.5 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผ่านขั้นตอนการตรวจสอบด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (Content validity) ตลอดจนความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาโดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ดังรายนามในภาคผนวก ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้วนำมาหาดัชนีความสอดคล้องของคำถาม โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง แต่ละข้ออยู่ ระหว่าง 0.66 – 1 ตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ในเขตเทศบาลตำบลลำตาเสา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คนจากนั้นนำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยหาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับด้วยวิธีการคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค Cronbach' Alpha Coefficient กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีตามหลักบรรณารักษศาสตร์ เท่ากับ .817

3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงและจัดทำเป็นฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

67

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาถึงนายกเทศมนตรีตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง จำนวน 200 คน พร้อมชี้แจงรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัยและสร้างความเข้าใจแบบสอบถาม
3. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 – 30 ธันวาคม พ.ศ. 2550 ผู้วิจัยสามารถเก็บแบบสอบถามคืนคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว นำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลทั่วไปของบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้อธิบายความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้นำมาหาแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขั้นตอนการดำเนินงานสร้างแผนยุทธศาสตร์

ระยะที่ 1 ดำเนินการศึกษาข้อมูลทั่วไป ความรู้ และความคิดเห็นในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยเพื่อนำมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยใช้แบบสอบถาม

ระยะที่ 2 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

1. การจัดวางกลยุทธ์ (Strategy formulation) หรือการวางแผนกลยุทธ์ (Strategic planning)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

68

- 1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อหาโอกาสและภัยคุกคามโดยพิจารณาในความแตกต่างๆ เช่นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม
- 1.2 การวิเคราะห์สถานการณ์ภายในเพื่อหาจุดแข็ง และจุดอ่อน เช่น การมีส่วนร่วมของชุมชน การเงิน สารสนเทศ กฎระเบียบ กสนจัดการ และทรัพยากร
- 1.3 การกำหนดหรือทบทวนวิสัยทัศน์ และภารกิจเพื่อกำหนดให้แน่ชัดว่าเป้าหมายการวางแผนยุทธศาสตร์และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการห้าแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 1.4 การกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรในระยะของแผนกลยุทธ์
- 1.5 การวิเคราะห์และเลือกกำหนดกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาองค์กร
2. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategic implementation)
  - 1.6 การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน
  - 1.7 การวางแผนปฏิบัติการ (Action plan) ที่ระบุกิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการ
  - 1.8 การปรับปรุง พัฒนาองค์กร เช่น ในด้านโครงสร้าง ระบบงาน ทรัพยากรบุคคล วัฒนธรรมองค์กรและปัจจัยการบริการต่างๆ ในองค์กร
3. การควบคุมและประเมินผลเชิงกลยุทธ์ (Strategic control and evaluation) โดยการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์

การนำเสนอผลงานวิจัย

- เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอนในรูปตารางการแปลผลเป็นความเรียง คือ
- ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป
  - ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ด้านการปฏิบัติการจัดทำแผนตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
  - ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ด้านระดับปัญหาการจัดทำแผนตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
  - ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเทศบาลตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา